

Ερευνητική Εργασία Ά Λυκείου - Ά Τετραμήνου

*«Η Μάχη των Θερμοπυλών και η αναπαραγωγή
της στην Τέχνη και στη Λογοτεχνία»*

Υπεύθυνες καθηγήτριες: κ. Νάστου Μαρία

κ. Οικονόμου Αγγελική

Συντονίστρια: κ. Παπακώστα

Παναγιώτα

Α' Ομάδα- «Η Μάχη των Θερμοπυλών στην λογοτεχνία»

- **Κοντής Απόστολος**
- **Κυροδήμος Χαράλαμπος**
- **Μύτας Λάμπρος**
- **Μώκας Χρήστος**
- **Σταμούλης Βασίλειος**
- **Στεργίου Σάββας**
- **Τσιριγώτης Αναστάσιος**

Β' Ομάδα- «Η Μάχη των Θερμοπυλών στην τέχνη»

- **Γιαννάκης Κωνσταντίνος**
- **Καρτέρης Ανάργυρος**
- **Μάρκης Ευάγγελος**
- **Μπήτος Κωνσταντίνος**
- **Ράλλης Ευθύμιος**
- **Χρόνης Χρίστος**

Η Τοποθεσία

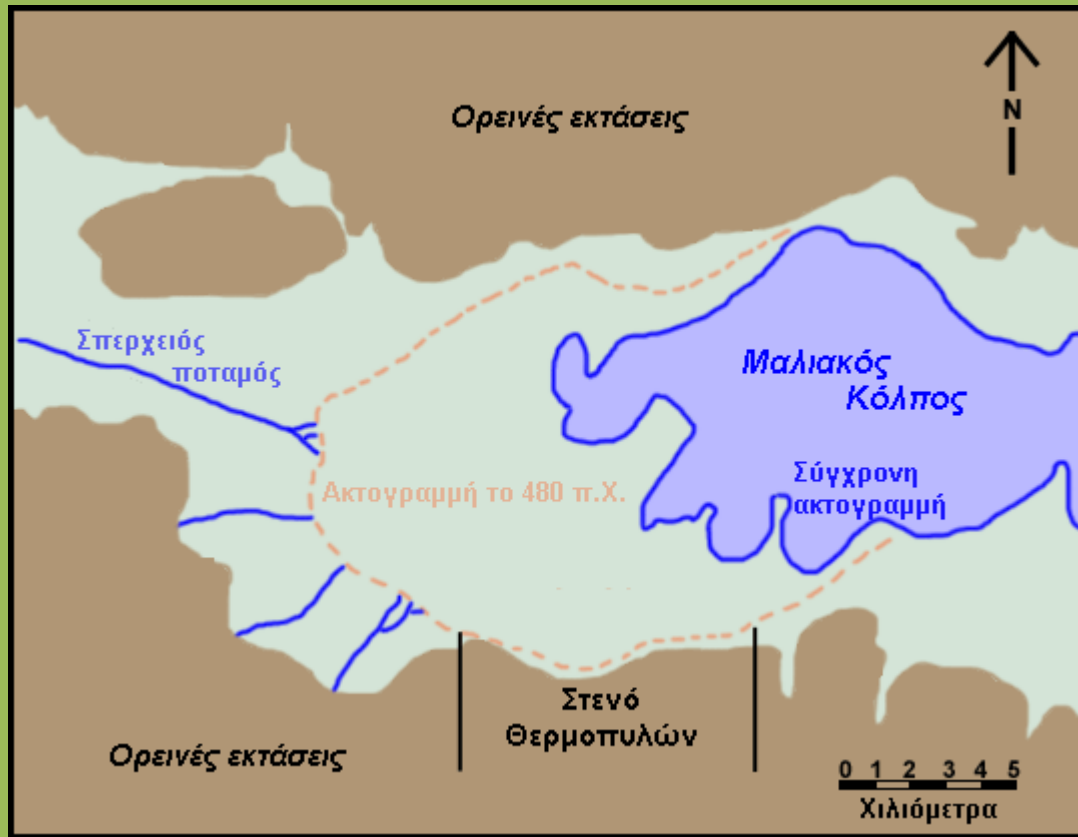
Οι Θερμοπύλες είναι ένα ορεινό πέρασμα. Η περιοχή έχει πάρει το όνομά της από κοντινές πηγές θερμού νερού και από τα στενά και δύσβατα περάσματα από τα οποία μπορούσε να πλησιάσει κανείς την περιοχή, τις πύλες, οι οποίες ήταν η Ανατολική, η Μεσαία και η Δυτική.

Για τους Αρχαίους Έλληνες ο χώρος ήταν ιερός. Εκεί υπήρχε και μια διπλή πηγή αφιερωμένη στην Περσεφόνη - η Σκυλλία πηγή - στους πρόποδες της χαράδρας, δίπλα στην Μεσαία Πύλη, το πιο στενό μέρος των Θερμοπυλών.

Τον καιρό του Λεωνίδα, το 480 π.Χ., το πέρασμα ήταν ένα στενό μονοπάτι (περίπου 12 μέτρα πλάτος) κάτω από το λόφο.

Οι θερμές πηγές, από τις οποίες έχει πάρει το όνομα του

Ο Χάρτης της Περιοχής

Η Μάχη των Θερμοπυλών

Έγινε το 480 π.Χ (παράλληλα με τη ναυμαχία του Αρτεμισίου), κατά την δεύτερη περσική εισβολή στην Ελλάδα. Οι Πέρσες είχαν ηττηθεί στον Μαραθώνα δέκα χρόνια νωρίτερα, γι' αυτό και ετοίμασαν μια δεύτερη εκστρατεία, αρχηγός της οποίας ήταν ο Ξέρξης. Ο Αθηναίος πολιτικός και στρατηγός Θεμιστοκλής έπεισε τους Έλληνες να κλείσουν τα στενά των Θερμοπυλών και του Αρτεμισίου. Οι Πέρσες, οι οποίοι κατά τις αρχαίες πηγές είχαν εκατομμύρια άνδρες στρατό και κατά τις σύγχρονες εκατόν με τριακόσιες χιλιάδες άνδρες, έφθασαν στα στενά στις αρχές του Σεπτεμβρίου.

Μετά από τέσσερις μέρες αναμονής, οι Πέρσες επιτέθηκαν, αλλά οι Έλληνες αντιστάθηκαν για δύο μέρες. Την τρίτη μέρα, ο Εφιάλτης οδήγησε τους Πέρσες πίσω από τους Έλληνες. Όταν το έμαθε αυτό ο Αλεξάνδρος διέταξε την υποχώρηση των

Η Μάχη των Θερμοπυλών

Ο ελληνικός στόλος, αφού έμαθε τα νέα, αποφάσισε να απομακρυνθεί από το Αρτεμίσιο και να υποχωρήσει στη Σαλαμίνα, όπου αργότερα πέτυχε μια σημαντική νίκη. Οι Πέρσες υποχώρησαν ολοκληρωτικά μετά τις μάχες των Πλαταιών και της Μυκάλης.

Η μάχη των Θερμοπυλών αποτελεί μια από τις πιο σημαντικές μάχες στην ελληνική και στην παγκόσμια ιστορία. Κυρίως όμως από ηθική άποψη είναι λαμπρό παράδειγμα αυταπάρνησης, αυτοθυσίας και υπακοής στην πατρίδα. Η μάχη έδειξε τα πλεονεκτήματα της στρατιωτικής εκπαίδευσης των Σπαρτιατών, του καλύτερου εξοπλισμού και της έξυπνης χρήσης της διαμόρφωσης του εδάφους

**Η Μάχη των
Θερμοπυλών στη
Λογοτεχνία
*Πεζογραφία και ποίηση***

Ηροδότου Ιστορία, Βιβλίο Ζ - Πολύμνια

223. Το πρωί ο Ξέρξης έκανε μια σπονδή στον ανατέλλοντα ήλιο και περίμενε μέχρι την ώρα που συνήθως γεμίζει η αγορά , προτού αρχίσει την προέλασή του. Ακολουθούσε απλώς τις οδηγίες του Εφιάλτη, αφού η κάθοδος από την κορυφή είναι πολύ πιο σύντομη και ευθεία από τη μακριά και γεμάτη στροφές άνοδο. Όταν ο περσικός στρατός άρχισε την επίθεση, οι Έλληνες κάτω από τις διαταγές του Λεωνίδα, ξέροντας ότι βάδιζαν σε σίγουρο θάνατο, βγήκαν στο πλατύτερο σημείο του περάσματος, πολύ πιο μπροστά από κει που πολεμούσαν νωρίτερα· πράγματι, στις μάχες των προηγούμενων ημερών υπερασπίζονταν το τείχος κι έκαναν ξαφνικές εξόδους στα στενότερα σημεία του περάσματος. Τώρα, πάντως, εγκατέλειψαν αυτή την τακτική. Πολλοί Πέρσες σκοτώθηκαν εκεί· πίσω τους, οι διοικητές του σώματος χτυπούσαν χωρίς διάκριση τα μαστίγια τους, σπρώχνοντας τους άνδρες μπροστά. Πολλοί έπεσαν στη θάλασσα και πνίγηκαν κι ακόμα περισσότεροι ποδοπατήθηκαν ζωντανοί από τους δικούς τους. Κανείς δεν έδινε σημασία στους

Ηροδότου Ιστορία, Βιβλίο Ζ - Πολύμνια

216. Το μονοπάτι αυτό είναι ως εξής· αρχίζει στον Ασωπό, το ποτάμι που διασχίζει το στενό φαράγγι, και προχωρώντας κατά μήκος της κορυφής του βουνού —το οποίο, όπως και το ίδιο το μονοπάτι, λέγεται Ανόπαια— καταλήγει στην Αλπηνό, την πρώτη πόλη της Λοκρίδας που συναντά κανείς ερχόμενος από τη Μηλίδα, κοντά στον βράχο, που είναι γνωστός ως Μελάμπυγας, και την κατοικία των Κερκώπων. Εκεί ακριβώς είναι και το στενότερο σημείο του περάσματος

Διόδωρος ο Σικελιώτης - Για την τρίτη ημέρα της μάχης

[11,10] Εκείνοι λοιπόν, σύμφωνα με τις εντολές του, έπεσαν, ενώ ήταν ακόμη νύχτα, σαν ένα σώμα στο στρατόπεδο των Περσών, με τον Λεωνίδα επικεφαλής να τους οδηγεί. Οι βάρβαροι, τόσο λόγω του αναπάντεχου της επίθεσης όσο και από άγνοια, έβγαιναν από τις σκηνές όλοι μαζί τρέχοντας άτακτα μέσα σε μεγάλη ταραχή, και νομίζοντας ότι οι στρατιώτες που είχαν φύγει με τον Τραχίνιο είχαν χαθεί και ότι είχε έρθει καταπάνω τους όλη η δύναμη των Ελλήνων, κατατρόμαξαν. Γι' αυτό και σκοτώθηκαν πολλοί από τους άντρες του Λεωνίδα, αλλά ακόμη περισσότεροι χάθηκαν από τους ίδιους τους συντρόφους τους που, μέσα στην άγνοιά τους, τους περνούσαν για εχθρούς. Γιατί, από τη μια, η νύχτα στερούσε την αληθινή επίγνωση των πραγμάτων και, από την άλλη, η ταραχή που είχε απλωθεί σε όλο το στρατόπεδο ήταν λογικό να δημιουργεί μεγάλο μακελειό, αφού αλληλοσκοτώνονταν, καθώς οι περιστάσεις δεν επέτρεπαν λεπτομερή εξέταση, επειδή δεν υπήρχαν εντολές από κάποιον σαφηνό τύπο κάποιο σύνθημα

Διόδωρος ο Σικελιώτης - Για την τρίτη ημέρα της μάχης

Όπως όμως είχε το πράγμα, ο Ξέρξης είχε πεταχτεί έξω στην αναταραχή, και οι Έλληνες, ορμώντας μέσα στη σκηνή, σκότωσαν σχεδόν όλους όσους βρήκαν μέσα. Όσο ήταν ακόμα νύχτα, περιπλανιόνταν μέσα σε όλο το στρατόπεδο αναζητώντας, όπως ήταν λογικό, τον Ξέρξη. Όταν όμως ξημέρωσε και φανερώθηκε η όλη κατάσταση, οι Πέρσες, βλέποντας πως οι Έλληνες ήταν λίγοι, τους αφήφησαν. Δεν συγκρούστηκαν βέβαια μαζί τους πρόσωπο με πρόσωπο, φοβούμενοι την ανδρεία τους, αλλά τους κύκλωσαν από τα πλάγια και από πίσω και, ρίχνοντας τους από παντού βέλη και ακόντια, τους σκότωσαν όλους. Έτσι λοιπόν τελείωσαν τη ζωή τους οι άντρες που φύλαγαν τα περάσματα στις Θερμοπύλες μαζί με τον Λεωνίδα

Τα επιγράμματα στο πεδίο της μάχης - Σιμωνίδης ο Κείος

Σιμωνίδης ο Κείος (556 π.Χ - 469 π.Χ)

- Έλληνας λυρικός ποιητής από τη νήσο Κέα.
- Συνέθεσε παιάνες προς τον Απόλλωνα.
- Μετακινήθηκε στην Αθήνα υπό την αιγίδα του Ίππαρχου. Μετά την δολοφονία του προστάτη του 514 π.Χ μετοίκησε στην Θεσσαλία. Μετά την μάχη του Μαραθώνα επέστρεψε στην Αθήνα και αμέσως μετά πήγε στην Σικελία στην αυλή του Ιέρωνα όπου έμεινε μέχρι το θάνατο του.

▪ Συνέθεσε ελεγείες, χορικά ποιήματα, επινίκιους ύμνους, διθυράμβους, παρθένια, θρήνους και επιγράμματα, εκ των οποίων άριστα θεωρούνται αυτά

Τα επιγράμματα στο πεδίο της μάχης- στον τάφο των 300

ὦ ξεῖν', ἀγγέλλειν
Λακεδαιμονίοις ὅτι τῆδε κείμεθα,
τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.

∞

ὦ ξένε, ἀνάγγειλε στους
Λακεδαιμόνιους ὅτι ἐδῶ
ταφήκαμε, υπακούοντας στα
προστάγματά τους

Τα επιγράμματα στο πεδίο της μάχης- στον τάφο των 300

Επίγραμμα του Σιμωνίδη για το μάντη Μεγιστία

Μνήμα τόδε κλεινοῖο Μεγιστία, ὄν ποτε
Μῆδοι
Σπερχειὸν ποταμὸν κτεῖναν
ἀμειψάμενοι,
μάντιος, ὃς τότε κῆρας ἔπερχομένας
σάφα εἰδὼς
οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν.
(Παλατινὴ Ανθολογία, VII 677)

∞

*Το μνήμα αυτό είναι του Μεγιστία του
Ξακουστού που οι Μῆδοι
το Σπερχειό τον ποταμό διαβαίνοντας
σκοτώσαν,
του μάντη π' αν και το 'ξερε ποιά μοίρα*

Ο Μεγιστίας

- Μάντης από την Ακαρνανία.
- Ακολούθησε μαζί με το γιό του εθελοντικά τους Έλληνες στις Θερμοπύλες.
- Κατά τελευταία μέρα της μάχης και αφού είχε παρθεί η απόφαση για την αναχώρηση των υπόλοιπων Ελλήνων (εκτός των Σπαρτιατών, Θεσπιών και Θηβαίων) έδιωξε με αυτούς τον μοναχογιό του και παρέμεινε μέχρι το τέλος.
- Οι Ακαρνανέες έστησαν μνημείο προς τιμήν του, επάνω στο οποίο υμνούσαν, με επίγραμμα του Σιμωνίδη, το θάρρος και την αυτοθυσία που έδειξε.

Το επίγραμμα για τους Θεσπιείς

*‘Άνδρες τοι ποτ’ έναιον υπό
κροτάφοις Ελικώνος, λήματα των
αυχεί Θεσπιάς ευρύχορος.’*

∞

**Αυτοί οι άνδρες κατοικούσαν στους
πρόποδες του Ελικώνα, για το
θάρος του περηφανεύεται ο
πλατύς κάμπος των Θεσπιών**

Η αναφορά του Διόδωρου σε εγκώμιο του Σιμωνίδη

τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων
εὐκλεῆς μὲν ἅ τύχα, καλὸς δ' ὁ πότμος,
βωμὸς δ' ὁ τάφος, πρὸ γόνων δὲ μνᾶστις,
ὁ δ' οἷτος ἔπαινος.

ἐντάφιον δὲ τοιοῦτον οὔτ' εὐρῶς
οὔθ' ὁ πανδαμάτωρ ἄμαυρώσει χρόνος
ἀνδρῶν ἀγαθῶν.

ὁ δὲ σηκὸς οἰκέταν εὐδοξίαν Ἑλλάδος
εἶλετο.

μαρτυρεῖ δὲ Λεωνίδας ὁ Σπάρτας
βασιλεύς,
ἀρετᾶς μέγαν λελοιπῶς κόσμον ἀέναόν
τε κλέος.

Η αναφορά του Διόδωρου σε εγκώμιο του Σιμωνίδη

Για κείνους που πέθαναν στις Θερμοπύλες,
ένδοξη η τύχη, ωραίος ο θάνατος,
βωμός ο τάφος, μνήμη παντοτινή αντί για
θρήνος,

κι η μοίρα τους αντικείμενο εγκωμίων.
Σάβανο σαν κι αυτό μήτε η σαπίλα
μήτε ο χρόνος ο πανδαμάτορας θα
αμαυρώσει

των γενναίων ανδρών.

Και το μνήμα την καλή φήμη της Ελλάδας
διάλεξε για ένοικό του.

Μάρτυρας είναι ο Λεωνίδας, ο βασιλιάς της
Σπάρτης,

που μέγα στολίδι άφησε πίσω του την αρετή
και δόξα αιώνια.

Σύγχρονη ποιητική δημιουργία - Κωνσταντίνος Καβάφης

«Θερμοπύλες»

Τιμή σ' εκείνους όπου στην ζωή των
ώρισαν και φυλάγουν Θερμοπύλες.
Ποτέ από το χρέος μη κινούντες •
δίκαιοι κ' ίσιοι σ' όλες των τες πράξεις,
αλλά με λύπη κιόλας κ' ευσπλαχνία •
γενναίοι οσάκις είναι πλούσιοι, κι όταν
είναι πτωχοί, πάλ' εις μικρόν γενναίοι,
πάλι συντρέχοντες όσο μπορούνε •
πάντοτε την αλήθεια ομιλούντες,
πλην χωρίς μίσος για τους ψευδομένους.

Και περισσότερη τιμή τούς πρέπει
όταν προβλέπουν (και πολλοί προβλέπουν)
πως ο Εφιάλτης θα φανεί στο τέλος,
κ' οι Μήδοι επί τέλους θα διαβούνε.

Σύγχρονη ποιητική δημιουργία - Κωνσταντίνος Καβάφης «Ο Δημάρατος»

Το θέμα, ο Χαρακτήρ του Δημαράτου,
που τον επρότεινε ο Πορφύριος, εν συνομιλία,
έτσι το εξέφρασεν ο νέος σοφιστής
(σκοπεύοντας, μετά, ρητορικώς να το αναπτύξει).

«Πρώτα του βασιλέως Δαρείου, κ' έπειτα
του βασιλέως Ξέρξη ο αυλικός·
και τώρα με τον Ξέρξη και το στράτευμά του,
νά επί τέλους θα δικαιωθεί ο Δημάρατος.

»Μεγάλη αδικία τον έγινε.
Έ τ α ν του Αρίστωνος ο υιός. Αναίσχυντα
εδωροδόκησαν οι εχθροί του το μαντείο.
Και δεν τους έφθασε που τον εστέρησαν την
βασιλεία,
αλλ' όταν πια υπέκυψε, και το απεφάσισε
να ζήσει μ' εγκαρτέρησιν ως ιδιώτης,
έπρεπ' εμπρός και στον λαό να τον προσβάλουν,
έπρεπε δημοσία να τον ταπεινώσουν στην γιορτή.

Σύγχρονη ποιητική δημιουργία - Κωνσταντίνος Καβάφης

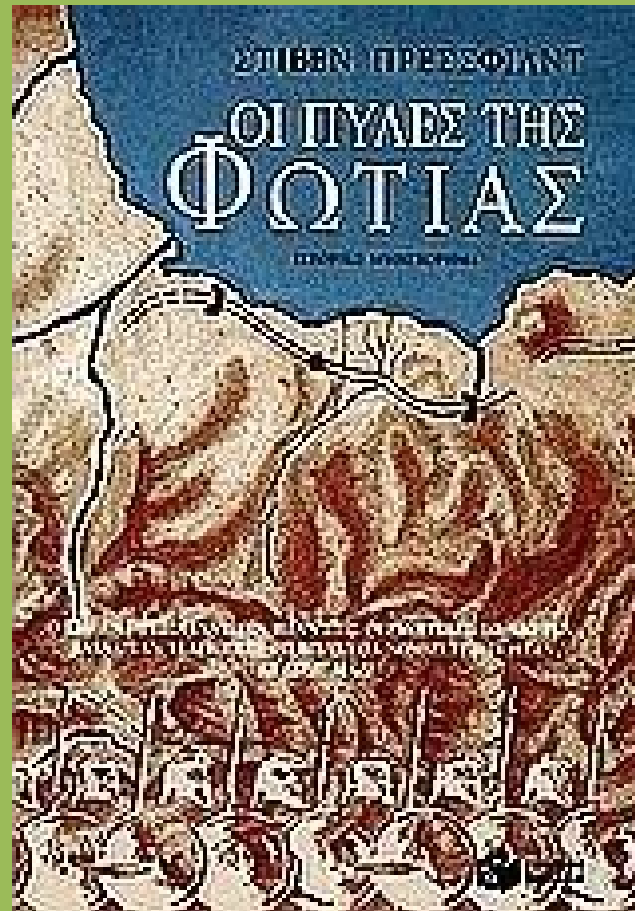
»Όθεν τον Ξέρξη με πολύν ζήλον υπηρετεί.
Με τον μεγάλο Περσικό στρατό,
κι αυτός στην Σπάρτη θα ξαναγυρίσει·
και βασιλεύς σαν πριν, πώς θα τον διώξει
αμέσως, πώς θα τον εξευτελίσει
εκείνον τον ραδιούργον Λεωτυχίδη.

»Κ' η μέρες του περνούν γεμάτες μέριμνα·
να δίδει συμβουλές στους Πέρσας, να τους εξηγεί
το πώς να κάμουν για να κατακτήσουν την Ελλάδα.

»Πολλές φροντίδες, πολλή σκέψις και για τούτο
είν' έτσι ανιαρές του Δημαράτου η μέρες·
πολλές φροντίδες, πολλή σκέψις και για τούτο
καμιά στιγμή χαράς δεν έχει ο Δημάρατος·
γιατί χαρά δεν είν' αυτό που αισθάνεται
(δεν είναι· δεν το παραδέχεται·
πώς να το πει χαρά; εκορυφώθ' η δυστυχία του)
όταν τα πράγματα τον δείχνουν φανερά
που οι Έλληνες θα βγούνε νικηταί.»

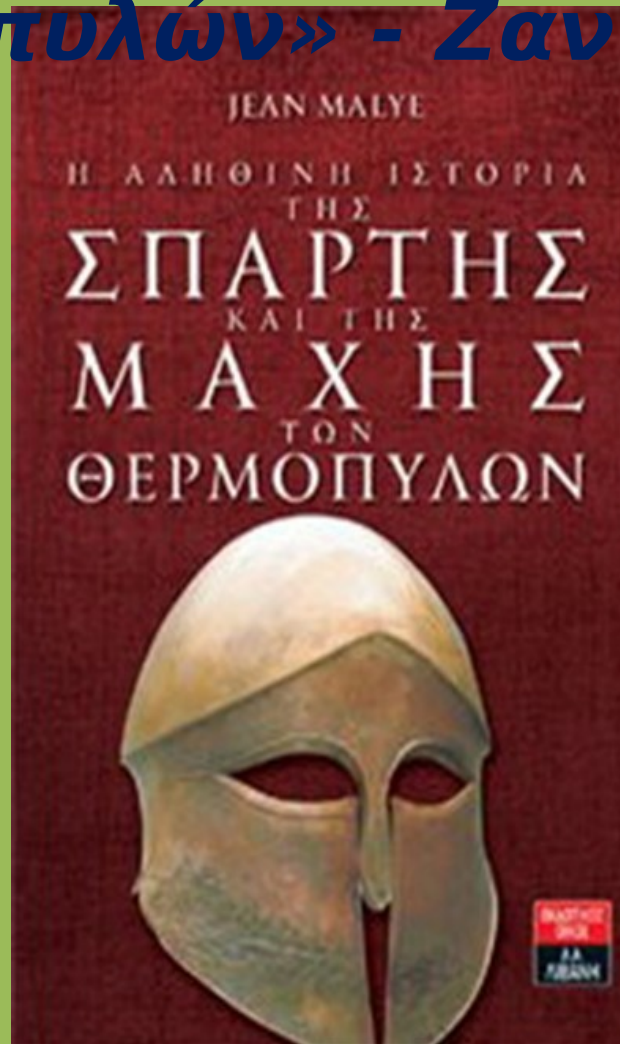
**ΒΙΒΛΙΑ ΕΜΠΝΕΥΣΜΕΝΑ
ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΧΗ ΤΩΝ
ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ**

«Οι πύλες της φωτιάς» - *Steven Pressfield*

**Ημερομηνία
Έκδοσης 8/2001**

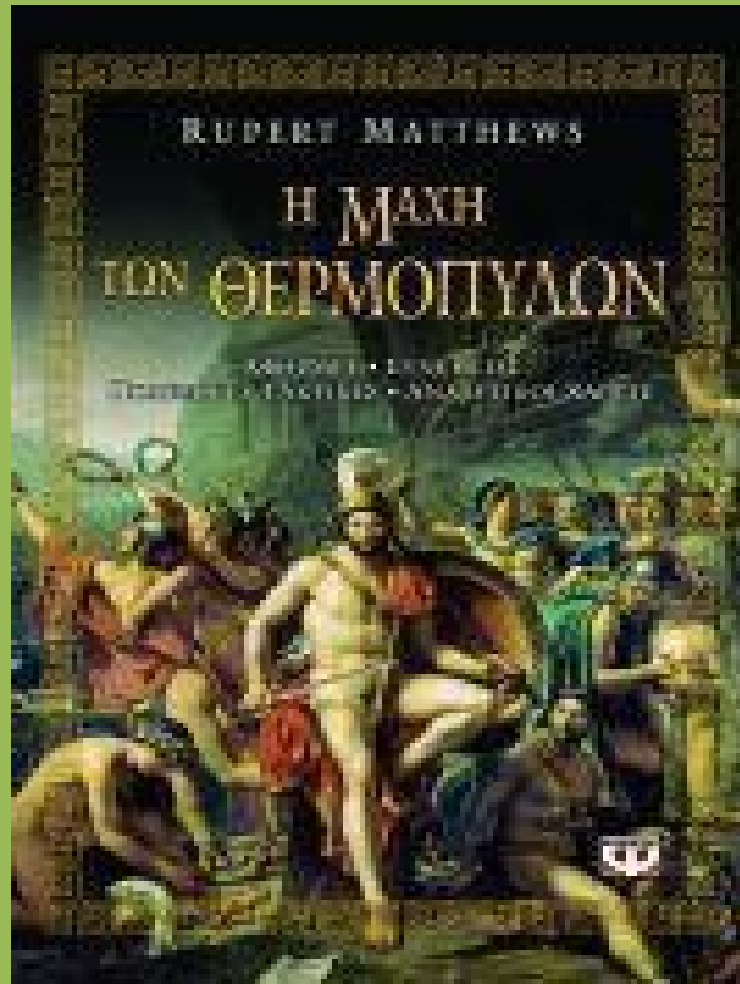
**«Η αληθινή ιστορία της
Σπάρτης και της μάχης των
Θερμοπυλών» - Ζαν Μαλί**

**Έτος
έκδοσης:
2011**

«Η μάχη των Θερμοπυλών» - Ρούπερτ Μάθιους

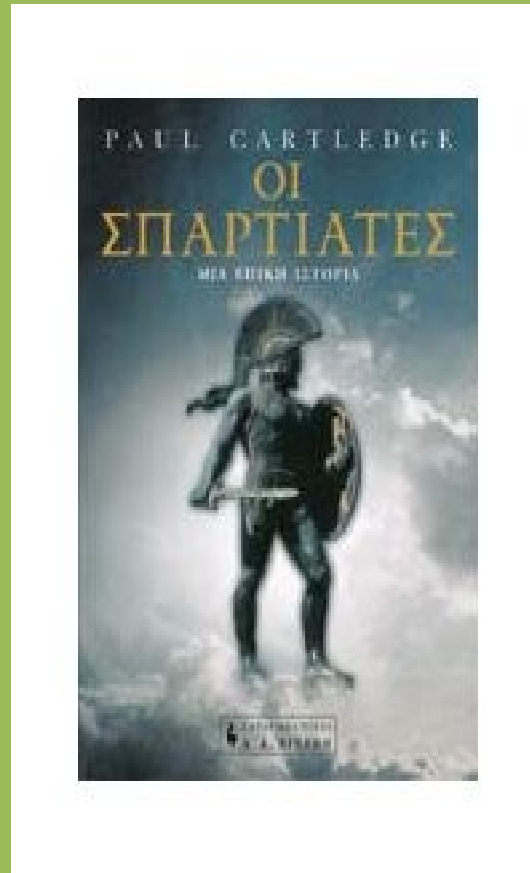
Ημερομηνία
Έκδοσης
13/05/2008

«Η Ασπίδα της Σπάρτης» - Βαλέριο Μάσιμο Μανφρέντι

«Οι Σπαρτιάτες» - Κάρτλετζ Πολ

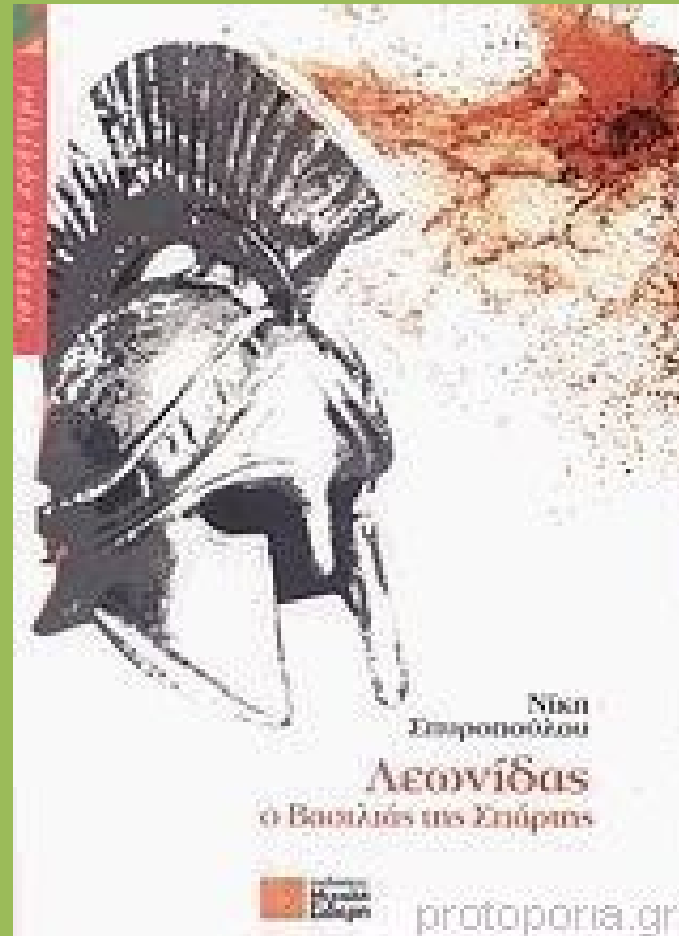
«Θέλω γην και ύδωρ» - Χούλιο Μουρίγιο Γιδέρα

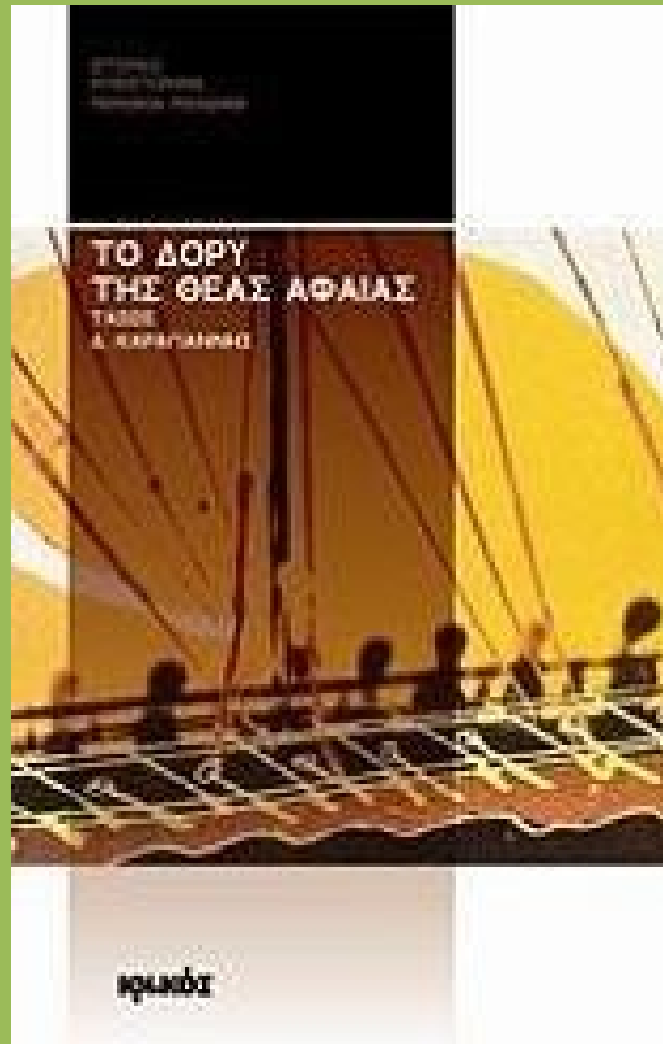
**«300 πολεμιστές. Η μάχη των
Θερμοπυλῶν»- Αντρέα
Φρεντιάνι**

«Λεωνίδας, ο βασιλιάς της Σπάρτης» - Νίκη Σπυροπούλου

«Το δόρυ της θεάς Αφαίας» - Αναστάσιος Καραγιάννης

**Η Μάχη των
Θερμοπυλών στην
Τέχνη
Ζωγραφική - γλυπτική
-- θέατρο και
κινηματογράφος -
μουσική**

**«Ο Λεωνίδας στις
Θερμοπύλες» - Ζακ Λουί
Νταβίντ**

Ζακ Λουί Νταβίντ

▪Γάλλος ζωγράφος. Παρίσι, 30 Αυγούστου 1748 - Βρυξέλλες, 29 Δεκεμβρίου 1825),

▪Ακολουθούσε τη νεοκλασική τεχνοτροπία, αντλώντας τα θέματά του από την κλασική εποχή.

▪ Το 1787 ζωγράφησε τον Θάνατο του Σωκράτη, πίνακα στον οποίο απεικονίζεται ο Σωκράτης πριν πει το κώνειο, περιτριγυρισμένος από τους δώδεκα μαθητές του.

▪Από το 1799 έως το 1815 γίνεται ο επίσημος ζωγράφος του Ναπολέοντα, απεικονίζοντας τη ζωή του σε διάφορα έργα όπως η Στέψη του Ναπολέοντα και της Ζοζεφίνας.

▪Ο Νταβίντ έζησε για ένα διάστημα στις Βρυξέλλες. Στο εργαστήριό του εκεί, ζωγράφησε το τελευταίο μεγάλο έργο του

«Ο Εφιάλτης» - Χένρυ Φιούζελι

Χένρυ Φιούζελι

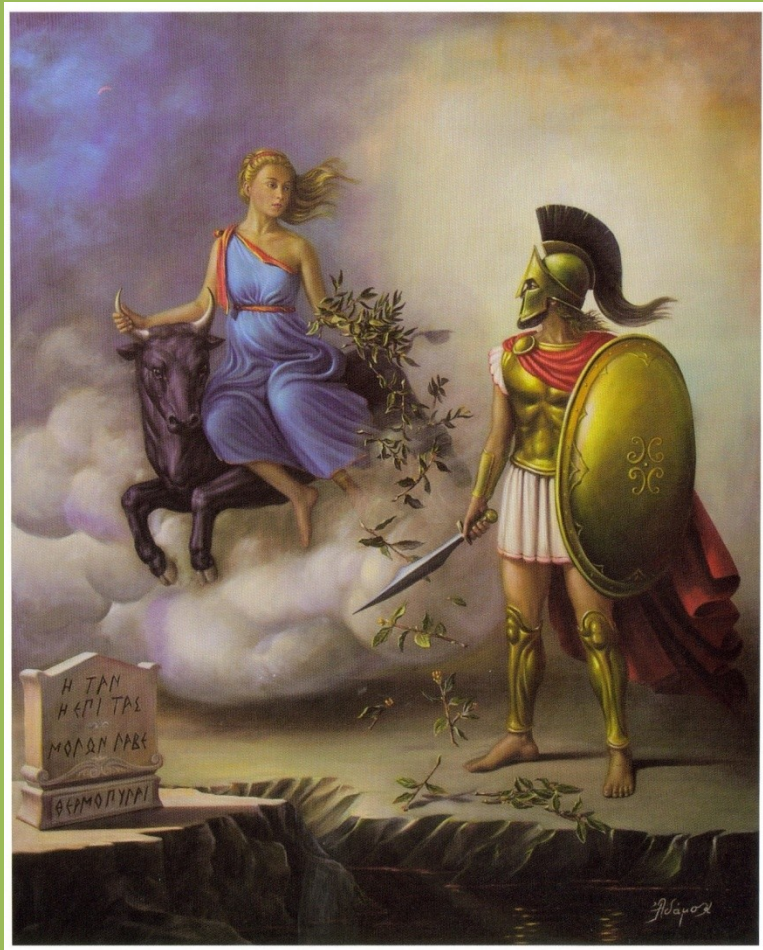

- Ζυρίχη 1741 - Λονδίνο 1825.
- Αγγλοελβετός ζωγράφος, χαράκτης, σχεδιαστής και κριτικός της τέχνης. Σπούδασε αρχικά στο Βερολίνο (1763 - 65) και στη δεκαετία του 1770 έζησε αρκετά χρόνια στη Ρώμη, μελετώντας το έργο του Μιχαήλ Αγγέλου στην Καπέλα Σιξτίνα.
- Το 1790 έγινε μέλος της Βασιλικής Ακαδημίας του Λονδίνου, όπου δίδαξε και έγινε έφορος. Πέθανε το 1825 σε ηλικία 84 ετών και ενταφιάστηκε στον Καθεδρικό Ναό του

«Η Μάχη των Θερμοπυλών» - Massimo Tararelli d' Azeglio

« Ἦ ταν ἡ ἐπί τας» - Κώστας Αδάμος

Γεννήθηκε στην Κρύα Βρύση Καλαμπάκας το 1961.

Σπούδασε στην Κρατική Σχολή Διακοσμητικής Επίπλου και Ξυλογλυπτικής. Μαθήτευσε σε διάφορα εργαστήρια ζωγραφικής στα Τρίκαλα, κυρίως όμως στο εργαστήριο του ζωγράφου Νικολάου Καλατζή στη Ναύπακτο.

Έργα του έχουν εκτεθεί κατά καιρούς σε ομαδικές αλλά και ατομικές εκθέσεις στα Τρίκαλα (Νοέμβριος 2003), στην Καλαμπάκα (Οκτώβριος 2004, Σεπτέμβριος 2007, Μάρτιος 2009) και στο Schwabach της Γερμανίας (Δεκέμβριος 2004).

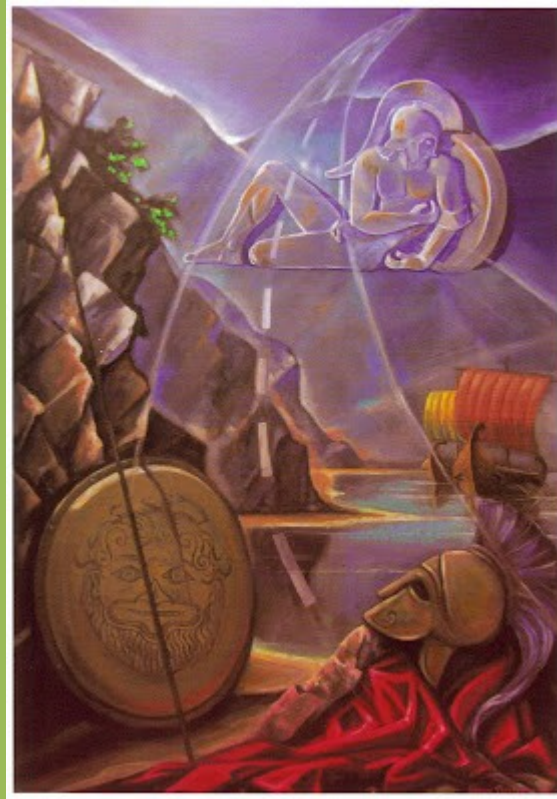
Έργα του ανήκουν και εκτίθενται στην Θεολογική και Ιστορική Πινακοθήκη της Ιεράς Μονής Μεγάλου Μετεώρου. Επίσης έργα μου ανήκουν σε συλλογές της Ιεράς Μονής Αγίου Νικολάου Αναπαυσά στο

«300 ψυχές» - Δημήτριος Σιδεράς

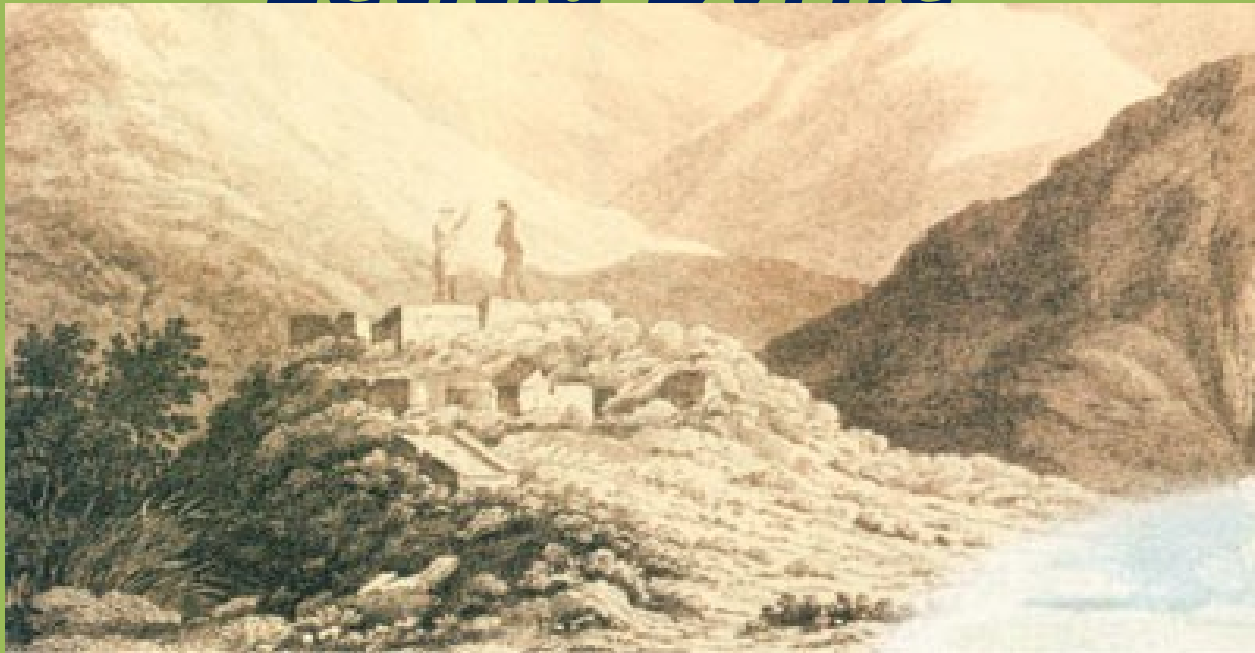

Γεννήθηκε το 1956 στην ακριτική Ορεστιάδα. Μεγάλωσε και σπούδασε στην Τασκένδη. Αποφοίτησε από την Σχολή Καλών Τεχνών το 1976. Παράλληλα με την ζωγραφική ασχολήθηκε και σαν σκηνοθέτης παίρνοντας μέρος στην δημιουργία 20 κινηματογραφικών ταινιών. Έκανε πολλές ατομικές και ομαδικές εκθέσεις «Παρνασσός-Ζωγράφου» κτλ. Οι δημιουργίες του είναι Σουρεαλιστικές και εμπνευσμένες από την Αρχαία Ελληνική Ιστορία.

«Πρόβα στο θάνατο» - Γιάννος Παρδάλης

**Θερμοπύλες, το μνημείο των
Σπαρτιατών Χαλκογραφία,
σχέδιο E.D. Clarke, χάραξη
Letitia Byrne**

Γλυπτική -Το Μνημείο του Λεωνίδα

Αναπαριστά πάνοπλο τον Λεωνίδα. Στήθηκε απέναντι από τον ιστορικό λόφο του Κολωνού στη δεκαετία του 1950 με δαπάνες των ομογενών της Αμερικής, σε σχέδιο Β. Φαληρέως.

Το μνημείο ανεγέρθηκε σε ανάμνηση της μάχης των Θερμοπυλών, στην κεντρική πύλη του περάσματος, όπου διεξήχθη η τελική φάση της μάχης, όπως μαρτυρείται από την συσσώρευση σιδερένιων και χάλκινων λογχών του 5ου αιώνα π.Χ. στους πρόποδες του υψώματος.

Κάτω απ' το μνημείο φαίνεται η φράση «Μολών λαβέ». Αριστερά του μνημείου υπάρχει ένα μαρμάρινο άγαλμα

Το Μνημείο του Λεωνίδα

Το Μνημείο των Θεσπιέων

Το 1997, η Ελληνική Πολιτεία αποφάσισε να στήσει ακόμα ένα μνημείο προς τιμή των 700 Θεσπιέων, που με αρχηγό τον Δημόφιλο του Διαδρόμου έδωσαν την τελευταία τους πνοή μαζί με τους Σπαρτιάτες.

Δίπλα απ' το μνημείο είναι και το άγαλμα του θεού Έρωτα.

Το Μνημείο των Θεσπιέων

Ο ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

- **Ακέφαλη κεφαλή:** ανδρική ανώνυμη εθελουσία εισφορά των 700 Θεσπιέων για την ελευθερία.
- **Προτεταμένα στήθη:** Αγώνα, ανδρεία, δύναμη, γενναιότητα θάρρος.
- **Φτερό τσακισμένο:** Εκούσια θυσία και θάνατος.
- **Ανασηκωμένο φτερό:** Νίκη, δόξα, ψυχή, πνεύμα και την ελευθερία.
- **Γυμνό κορμί:** Έρωτας, που ήταν Θεός των Θεσπιών, Θεός της δημιουργίας, της ριμορμφιάς και της ζωής.

Ανδριάντας του Θεμιστοκλή

**Ανδριάντας του
Θεμιστοκλή στον
Πειραιά. Έργο του
γλύπτη Νικόλα.
Δωρεά του Ιωάννη
Αλεξάνδρου
Μελετόπουλου.**

«Δημόφιλος ο Θεσπιεύς» - Ξενοφών Μελισσάρης

Λίγα πράγματα είναι γνωστά για τον Δημόφιλο, τον γιο του Διαδρόμου, από την πόλη Θεσπιές. Ήταν ο ανώτατος διοικητής των 700 Θεσπιέων που έμειναν στο πλευρό των 300 Σπαρτιατών στις Θερμοπύλες το 480 π.Χ., όταν τους κύκλωσαν οι Πέρσες.

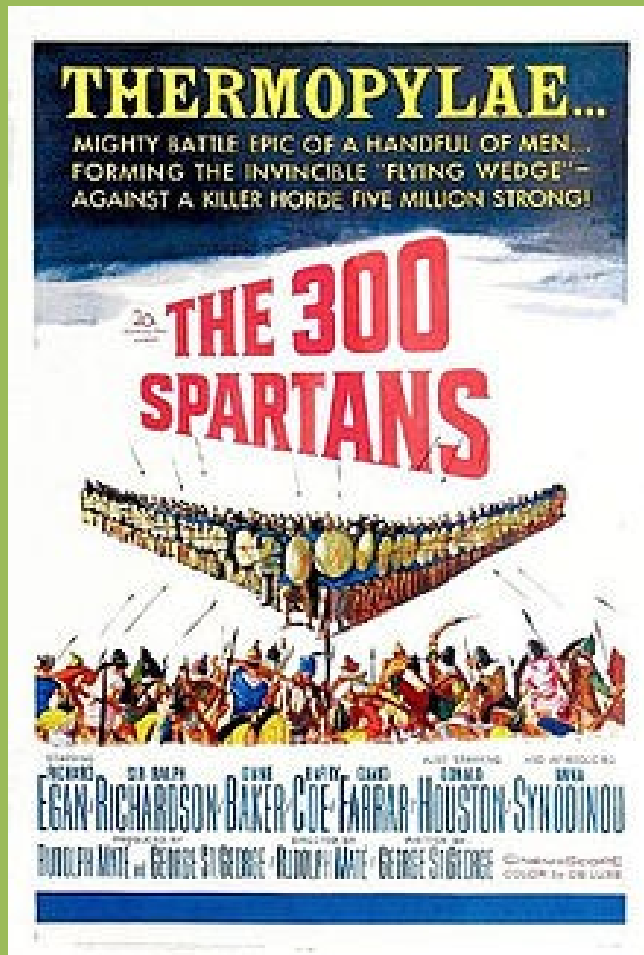
Συμπεραίνουν λοιπόν, οι ιστορικοί, ότι για να τεθεί επικεφαλής του αγήματος που έστειλαν οι Θεσπιείς, σημαίνει ότι ο Δημόφιλος ήταν επιφανής πολίτης στην πόλη του. Μαζί του στάλθηκαν για να βοηθήσουν στη διοίκηση του σώματος οι Ξενοκρατίδης, Πρωτοκρέοντας και ο Διθύραμβος του

Άγαλμα Λεωνίδα στη Σπάρτη

Το χάλκινο άγαλμα του Λεωνίδα βρίσκεται στο κέντρο της Σπάρτης. Στήθηκε το 1968, για να τιμήσει τον αρχαίο βασιλιά που πέθανε ηρωικά μαχόμενος στη μάχη των Θερμοπυλών.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

- Ταινία του 1962 για τη μάχη των Θερμοπυλών σε σκηνοθεσία του Rudolph Maté. Τα γυρίσματα, σε συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση, έγιναν στο χωριό Περαχώρα στην Πελοπόννησο.
- Πρωταγωνιστούσαν οι Richard Egan ως βασιλιάς της Σπάρτης Λεωνίδα, Ralph Richardson στο ρόλο του Θεμιστοκλής και David Farrar ως Πέρσης βασιλιάς

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

- Αμερικάνικη ταινία δράσης του 2007, βασισμένη στο ομώνυμο κόμικ του Φρανκ Μίλλερ και στην μάχη των Θερμοπυλών.
- Σκηνοθέτης της ταινίας ήταν ο Ζακ Σνάιντερ και πρωταγωνιστές οι Τζέραρντ Μπάτλερ ως Λεωνίδα, βασιλιάς της

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΠΑΡΩΔΙΕΣ ΤΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ «300»

- Ταινία του 2008 σε σκηνοθεσία των Jason Friedberg και Aaron Seltzer.
- Έχει ως κεντρικό θέμα την ταινία «300» αλλά μπλέκονται και πολλά άλλα όπως σειρές τηλεόρασης, διάσημα πρόσωπα και καταστάσεις.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΠΑΡΩΔΙΕΣ

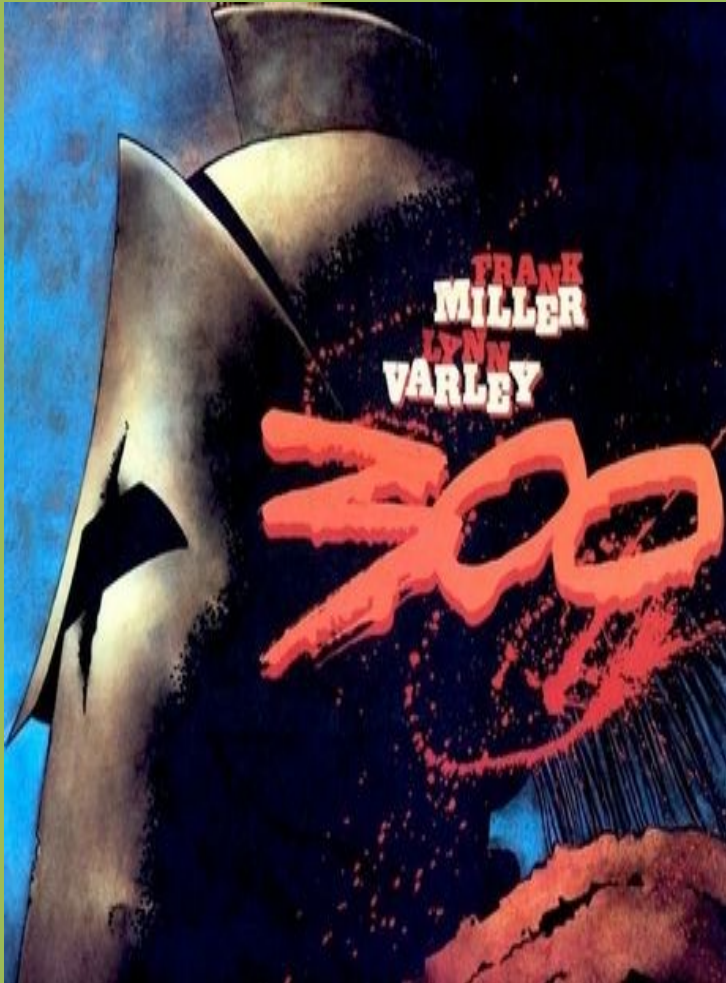
ΤΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ «300»

- «**United 300**»
(= **Ενωμένοι 300**)
- Κέρδισε το *Movie SpooF Award* στα 2007 MTV Movie Awards.
 - Σκηνοθέτης της ταινίας ήταν ο Andy Signore.
 - Η υπόθεση: Η ταινία είναι για τους 300 Σπαρτιάτες υπερασπιστές των επιβατών ενός αεροσκάφους από γερμανούς τρομοκράτες. Οι Σπαρτιάτες αμύνθηκαν για να εμποδίσουν την είσοδο των τρομοκρατών στο πιλοτήριο του αεροπλάνου σε αντιστοιχία του πώς οι Σπαρτιάτες στους «300» υπερασπίστηκαν το στενό

ΘΕΑΤΡΟ

- Θεατρικό έργο "***Pausanias***" (1696) των Άγγλων Τόμας Σάουθερν (Thomas Southerne) και Χένρυ Περσέλ (Henry Purcell).
- Θεατρικό έργο "***Combat des Thermopyles***" (1794) που παίχτηκε στην Γαλλία.
- Τραγωδία "***Leonidas***" (1825) του Γάλλου ποιητή και συγγραφέα Μισέλ Πισά (Michel Pichat).

ΚΟΜΙΚΣ "300" του Αμερικανού σχεδιαστή Φρανκ Μίλλερ

- Ο **Miller** κατηγορήθηκε πως παρουσίασε τους Σπαρτιάτες απίστευτα αλαζόνες και υπερόπτες και πως δεν ερεύνησε πριν γράψει το κόμικ. Πρέπει όμως να θυμόμαστε πως τα κόμικς δεν είναι διδακτικό μέσο αλλά μέσο ψυχαγωγίας.
- Ο **Miller** έγραψε για την μάχη, όπως την αντιλαμβανόταν ο ίδιος και όχι όπως θα ήταν ιστορικά σωστή.
- Μια ιδέα για την ιστορία:
Η μάχη των **Θερμοπυλών** ειπωμένη από τον μοναδικό

ΚΟΜΙΚΣ "300" του Αμερικανού σχεδιαστή Φρανκ Μίλλερ

- **Αμερικάνος δημιουργός κόμικς (σχεδιαστής και συγγραφέας) και σκηνοθέτης.**
- **Γεννήθηκε στις 7 Ιανουαρίου 1957.**
- **Τα έργα του είναι εμπνευσμένα από το κίνημα του "φιλμ νουάρ".**

ΜΟΥΣΙΚΗ

**Μελοποίηση του ποιήματος του
Κωνσταντίνου Καβάφη
«Θερμοπύλες» από τον Γιάννη
Πετρίτση σε ερμηνεία
Αλέξανδρου Χατζή.**

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

A) Σκοποί της εργασίας:

- i. Εξοικείωση των μαθητών με την τοπική ιστορία.
- ii. Κατανόηση της σπουδαιότητας της μάχης των Θερμοπυλών, μηνύματα που μεταφέρει (αυταπάρνηση, αυτοθυσία)
- iii. Επίδραση του υπό μελέτη ιστορικού γεγονότος στην τέχνη και τη λογοτεχνία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

B) Στόχοι που επετεύχθησαν:

- i. Γνώση του ιστορικού γεγονότος, εμβάνθυση στις ιδέες που απηχεί.
- ii. Χρήση των ΤΠΕ στη συλλογή πληροφοριών.
- iii. Γνώση μεθόδων ιστορικής έρευνας.
- iv. Κατανόηση του ιστορικού γεγονότος ως την πηγή έπνευσης για τη τέχνη και λογοτεχνία.
- v. Εξοικείωση με τις διάφορες μορφές τέχνης.
- vi. Ανάπτυξη της συνεργατικότητας,

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Γ) Προοπτικές αξιοποίησης της αποκτηθείσης εμπειρίας:

- i. Κίνητρο για περαιτέρω μελέτη και έρευνα.
- ii. Βαθύτερη και ουσιαστικότερη ενασχόληση και με άλλες περιόδους της τοπικής ιστορίας.
- iii. Προώθηση και μετάδοση των μηνυμάτων στην τοπική κοινωνία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ιστορία Ηροδότου, Βιβλίο Ζ', Πολύμνια
- Πλούταρχος, Αποφθέγματα Λακωνικά, 11
- Δεσποτόπουλος, Αλέξανδρος (1971). "Η Μάχη των Θερμοπυλών" στο *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τόμος Β', Εκδοτική Αθηνών Α.Ε., Αθήνα, σελ. 323-327
- Paul Cartledge, *Θερμοπύλες, Η μάχη που άλλαξε τον κόσμο*, Λιβάνης - Νέα

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

- <http://el.wikipedia.org>
- <http://odysseus.culture.gr>
- <http://www.ime.gr>
- http://fthiotikos-tymfristos.blogspot.gr/2012/09/blog-post_9.html